

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

**A ZALA MEGYEI
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS
MUNKATERVE**

2022

**Deák Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Zalaegerszeg, 2022**

dfmvk
DEÁK FERENC MEGYEI
ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

MUNKATERV

**A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ**

2022.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: ZALAEGERSZEG

AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: KISS GÁBOR

Készítették:

Dóráné Mészáros Anikó
csoportvezető

2022. március 31.

Tartalom¹

1. Helyzetkép	3
1.1. Zala megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	5
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	9
2.1. Állománymenedzsment	10
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	10
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	10
2.2. Dokumentumszolgáltatás	11
2.3. Információs szolgáltatás.....	12
2.4. Közösségi szolgáltatások	13
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára	15
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés	15
2.7. Eszközbeszerzés	16
2.8. A megyei könyvtár által a kistépülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás	18
3. Szolgáltató könyvtár	18
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása.....	19
5. A kommunikáció dokumentálása.....	20

¹ A tartalomjegyzék a dokumentum szöveges részének véglegesítése után frissítendő!

Helyzetkép

1.1. Zala megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár állami feladatként teljesíti Zala megye területére vonatkozó szolgáltatásait.

A jellemzően kistelepülések Zalában összesen 258 település található, köztük 10 város és 248 község. A megye 10 városa közül ötnek a lakosságszáma nem éri el az 5000 főt. A megyében nincs ellátatlan település.

A Zala megyei könyvtári hálózat		
A könyvtár típusa	Város	Község
Nyilvános könyvtár	9	3
Könyvtári információs és közösségi hely	1	245
Összesen	10	248

Nyilvános városi könyvtárat működtetnek Hévíz, Keszthely, Lenti, Letenye, Nagykanizsa, Zalakaros, Zalaszentgrót, Zalalövő városok. A megyeszékhelyen, Zalaegerszegen működik a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 3 intézményegységgel és 5 fiókkönyvtárral.

A községek közül 3 település (Balatongyörök, Gyenesdiás és Vonyarcvashegy) működtet önállóan könyvtárat, **246 település** veszi igénybe a KSZR szolgáltatást. (2013-14-ben 236, 2015-ben 241, 2016-2018-ig 245 települést láttunk el.)

Az önálló intézményi működést választó nyilvános könyvtárak számára a megyei könyvtár szolgáltatásai: szaktanácsadó tevékenység, módszertani gondozás, statisztikai adatszolgáltatás, helyismereti és közhasznú információszolgáltatás, rendezvények, szakmai továbbképzések szervezése, kiadványok készítése (e feladatokat másutt részletezzük). Különböző szakmódszertani kérdésekben, állományalakítási, feldolgozási problémák megoldásában, állományellenőrzésekben, kivonásokban segítjük a megye könyvtárainak munkáját. Segítjük a megyében a szakértői és a szakfelügyeleti vizsgálatok lebonyolítását. A városi könyvtárakkal közösen figyelemmel kísérjük a vizsgálatok intézkedési tervében megfogalmazott feladatok megvalósulását.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján szabályozott széles szakmai kisugárzó tevékenység: folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatás-szervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást jelent. A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár küldetése, hogy az esélyegyenlőségen alapuló nyilvános könyvtári szolgáltatásaival biztosítsa a rendszer tagjai számára a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz. E küldetésünket minőségi szolgáltatásokkal, dokumentum állományunkkal, technikai felszereltségünkkel, szakmailag jól felkészült szakemberekkel valósítjuk meg. Könyvtárunk a kulturális alapellátás egyik meghatározó, komplex szolgáltatásokat nyújtó intézménye. Szolgáltatásainkkal lehetőséget biztosítunk a településeken a kulturális közösségfejlesztéshez.

Alapszolgáltatásaink: a könyvtári dokumentumok beszerzése, feldolgozása, kijuttatása a településekre; a településeken lévő állomány (KSZR-es és települési saját) gondozása; a könyvtári nyomtatványok és egyéb könyvtári felszerelések biztosítása; a helyismereti és közhasznú

információk szolgáltatása; a könyvtárosok és a használók képzése; szakmai tanácsadás; kulturális és közösségi programok szervezése; bútor és technikai eszközök beszerzése.

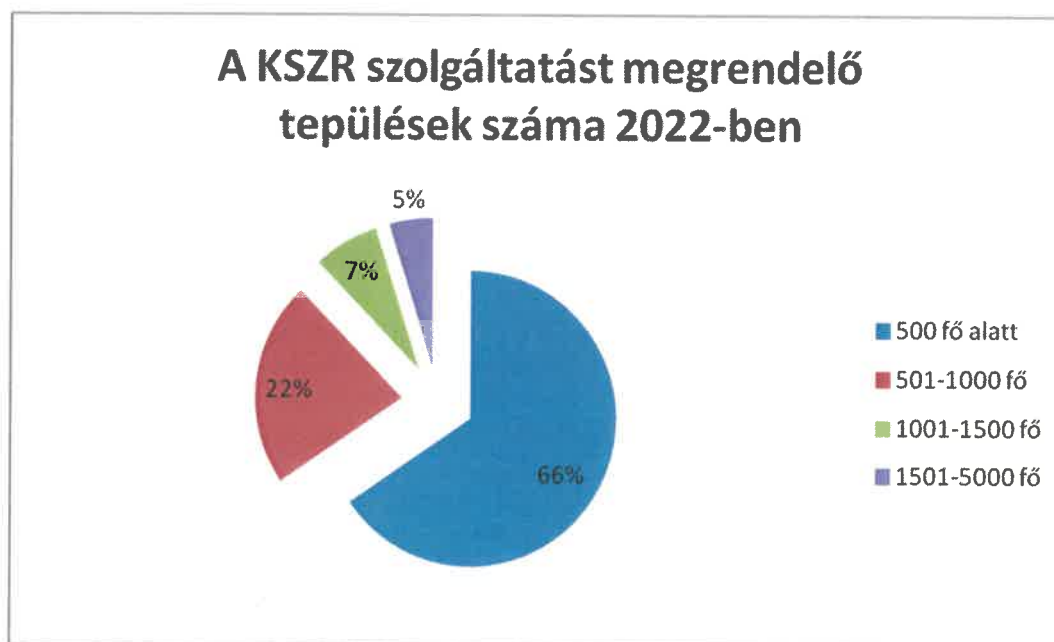
Mindezt úgy valósítjuk meg, hogy a szolgáltatás biztosításába a megyei könyvtár bevonja a városi könyvtárakat is. A 2013-ban megkötött, határozatlan időre szóló megállapodás alapján Keszthely, Lenti, Letenye és Nagykanizsa városi könyvtárai folyamatosan ellátják a közvetlen szolgáltatói feladatokat az alábbi táblázat szerint.

Kistelepülési ellátás együttműködve a városi könyvtárakkal

Ellátó könyvtár	Ellátott települések száma
Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	83
Városi Könyvtár Lenti	50
Halis István Városi Könyvtár (Nagykanizsa)	46
Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely)	41
Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár (Letenye)	26

Zala megyében a szolgáltatást megrendelő **246 település közül** a legtöbb kistelepülés. Lakosságszám szerinti arányukat az alábbi diagram mutatja.

500 fő alatti a települések 65,5 %-a (161 település); 501-1000 fő közötti lakosságszámú a települések 22,4%-a (55 település); az 1001-1500 fő közötti települések száma 7,3%-ot tesz ki (18 település); 1501-5000 fő közötti lakosságszámú 12 település (4,8%).

Az alábbi táblázat részletesen tartalmazza a KSZR szolgáltatást igénylő települések számának változását a kezdetektől (2013) a jelen állapotig.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2013	Könyvtárak száma (db) 2022	Lakosságszám összesen 2022
Könyvtárellátási szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	154	161	35484
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0		0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	55	55	38658
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0		0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	19	18	20763
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0		0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	8	12	23073
Összesen		236	246	117978
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	1	822
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		27	26	32005
ebből megkötött megállapodások száma		0		0

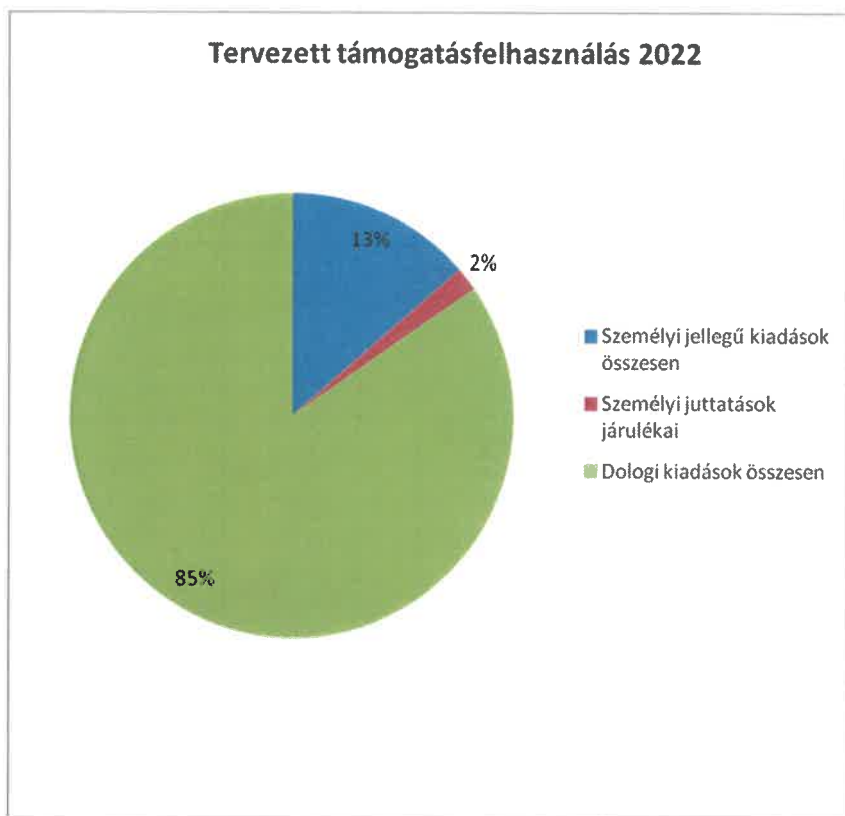
Továbbra is megvalósítás előtt áll a települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó 26 szolgáltató hely esetében a 3 oldalú (helyi önkormányzat, tankerületi központok, DFMVK közötti) megállapodások megkötése.

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2022-ben a 246 településsel kötött megállapodás alapján az alábbi támogatásban részesült:

Megnevezés	Települések száma	Lakosság	Fajlagos összeg	Támogatás
500 fő alatt	161	35484	668 300 Ft	107 596 300 Ft
501-1000 fő	55	38658	668 300 Ft	36 756 500 Ft
1001-1500 fő	18	20763	1 060 760 Ft	19 093 680 Ft
1501-5000 fő	12	23073	1 002 460 Ft	12 029 520 Ft
Összesen	246	117978		175 476 000 Ft

A KSZR szolgáltatáshoz biztosított központi támogatást az intézmény kizárólag a szolgáltatások teljesítéséhez kapcsolódó kiadásokra fordítja. A szolgáltatás bevételeit és kiadásait külön alszámlán kezeljük. Év elején elkészítettük a költségvetési előirányzatot a támogatás felhasználásáról.

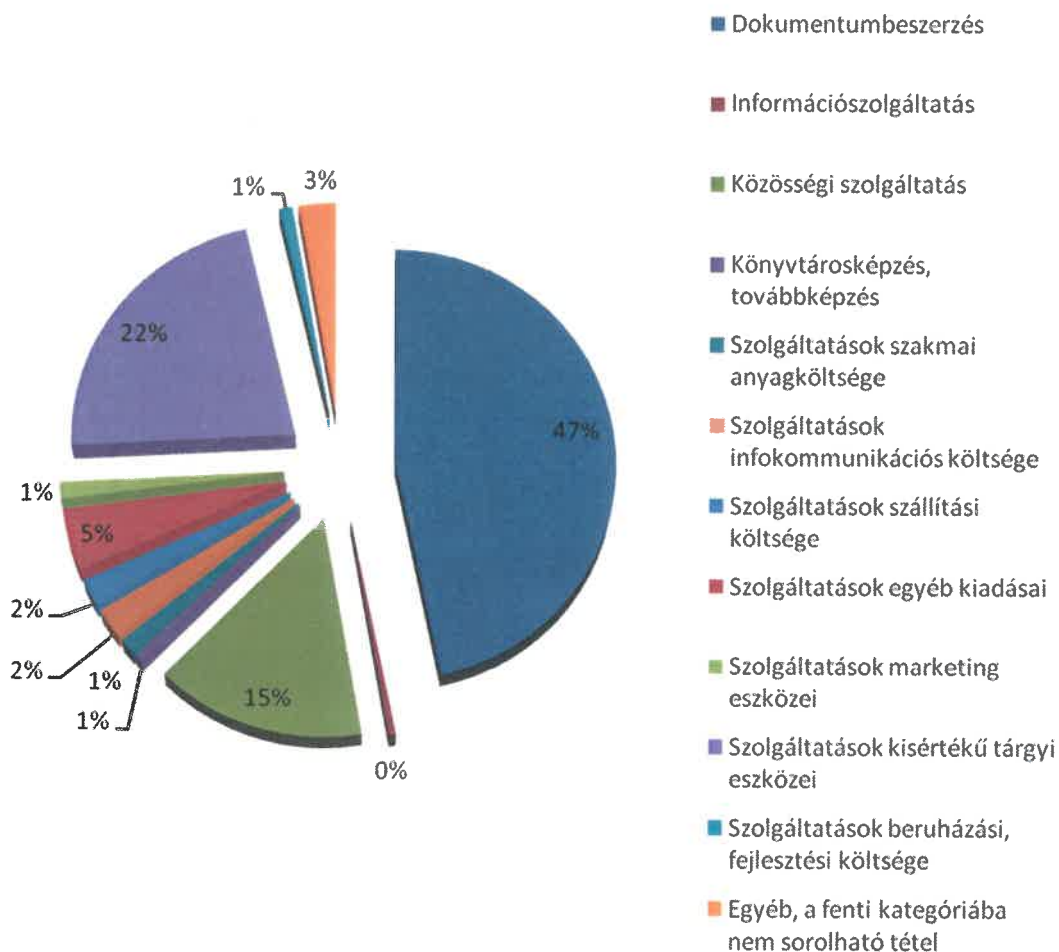

Az alábbi táblázatban részletezzük a költségvetési támogatás felhasználási tervét:

Zala megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2022. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			23 872 000 Ft	13,60%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	18 422 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	5 450 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			3 002 994 Ft	1,71%
	Személyi juttatások járulékai	3 002 994 Ft		
Dologi kiadások összesen			148 601 006 Ft	84,68%
Dokumentumszolgáltatás				
	Dokumentumbeszerzés összesen		69 384 000 Ft	39,54%
	Könyv	53 200 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	15 470 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	714 000 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)			

Információs szolgáltatás		750 000 Ft	0,43%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	750 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás		22 400 875 Ft	12,77%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	800 000 Ft		
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	21 600 875 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		818 088 Ft	0,47%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	818 088 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		1 760 000 Ft	1,00%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójege stb.	1 020 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	740 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		3 300 000 Ft	1,88%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	700 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	1 150 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	1 450 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		3 000 000 Ft	1,71%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	2 300 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	700 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)			
Szolgáltatások egyéb kiadásai		6 912 100 Ft	3,94%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	4 072 100 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	2 840 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		1 888 500 Ft	1,08%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	1 888 500 Ft		
Szolgáltatások kisértékű tárgyi eszközei		32 879 502 Ft	18,74%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	32 879 502 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		1 420 000 Ft	0,81%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	200 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés	1 220 000 Ft		
Egyéb			
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		4 087 941 Ft	2,33%
Iroda és raktár bérleti díj	4 087 941 Ft		
.....			
Támogatás összesen		175 476 000 Ft	

KSZR DOLOGI KIADÁSOK 2022-ben

2022-ben a KSZR szolgáltatás finanszírozására Zala megyében összesen **175 476 000,- Ft** áll rendelkezésre. A keretösszeg **15,3%-át** (26 874 994 Ft) **személyi költségekre és járulékaikra**, a többit dologi kiadásokra kívánjuk fordítani. A dologi kiadások **47%-át** (69 384 000Ft) **dokumentumbeszerzésre**, **22%-át** (32 879 502 Ft) **kis értékű eszközök beszerzésére**, **15%-át**

(22 400 875 Ft) **közösségi szolgáltatásokra** tervezzük elkölteni. A többi költség tervezett keretösszege csak néhány százalék, ahogy a fenti ábrán és a táblázatban is látható.

A könyvek beszerzésére idén nem kell közbeszerzést indítani, ám a Könyvtárellátóval szerződést kötöttünk egy meghatározott összeg elköltésére, így 36% kedvezményt kapunk a vásárlásainkra.

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

A kistelepülések számára nyújtott szolgáltatásokat a településekkel kötött megállapodásban rögzítettük. A szolgáltatások köre megegyezik a 39/2013 (V.31.) EMMI rendelet 4.§-ban rögzített szolgáltatásokkal.

A megyei és városi könyvtár 2022-ben **246 település** számára végzi az alábbi könyvtárellátó feladatokat:

- Az egységes költséghatékony dokumentum- és információs szolgáltatás megszervezése; a könyvtári állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása, ennek keretében a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele az interneten, állományellenőrzés elvégzése, szükség szerint kivonás az állományból;
- A könyvtári szolgáltatások korszerű és széles körű választékának és minőségének biztosítása;
- A digitális írástudás, az információs műveltség elsajátítása, az egész életen át tartó tanulás folyamatának segítése, könyvtárhasználat ismertetése;
- Tájékoztatás az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerről, az országos lelőhely-nyilvántartás működéséről;
- Könyvtárközi kölcsönzés keretében az egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése, közvetítése;
- Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, tájékoztatás a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről;
- A szolgáltatóhelyre vonatkozó adatok és információk közzététele a megyei könyvtár portálján, illetve a település honlapján;
- A településre és a megyére vonatkozó helyismereti információk biztosítása, digitalizálása;
- Tájékoztatás a könyvtári rendszerben elérhető adatbázisokról;
- Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása, a fogyatékkal élők számára;
- A lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények és egyéb programok, kiállítások szervezése;
- Az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok szervezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése;
- A szolgáltató hely bevonása az országos és térségi szakmai programokba;
- A könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése;
- Tájékoztatás a pályázati lehetőségekről;
- Szakmai tanácsadás;
- Statisztikai adatszolgáltatás;
- Könyvtári szolgáltatásokhoz szükséges informatikai eszközök, kis értékű tárgyi eszközök, szakmai és egyéb anyagok, nyomtatványok beszerzése;
- Az egységes, költséghatékony dokumentum- és információs szolgáltatás megszervezése;
- Teljes körű, szakszerű és pontos, számítógépes nyilvántartás, statisztikai adatgyűjtés és az adatok elemzése;

- A könyvtári szolgáltatások korszerű és széles körű választékának és minőségének biztosítása;
- A használói elégedettség rendszeres mérése;
- A szolgáltatások színvonalas, rendszeres népszerűsítése, a lakosság sokoldalú tájékoztatása.

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

Célunk, hogy a települési szolgáltató helyeken korszerű és széleskörű választékot biztosítsunk a helyi olvasóközönség számára. A sikerkönyvek körében inkább a sokszínűsége, a sokfélesége törekszünk, azokat aztán gyakran cseréljük a települések között. Az egyedi igények kielégítésére a könyvtárközi kölcsönzés és a szolgáltatóhelyek közötti kölcsönzés a gyakorlat.

Az állami támogatás 40%-át (a dologi költségek 47%-át) kívánjuk 2022-ben új dokumentum beszerzésére fordítani (69 384 000 Ft). Ebből 53 200 000 Ft-ot könyvre, 15 470 000 Ft-ot időszaki kiadványra, 714 000 Ft-ot nem hagyományos dokumentumra, illetve hangoskönyvre.

A tavalyinál 1 millió forinttal magasabb összeget terveztünk könyvek beszerzésére. Időszaki kiadványokra kb. 2 millióval többet fogunk költeni. Sajnos nagyon jelentős áremelkedések voltak az utóbbi időben, főleg az újságoknál. A nem hagyományos dokumentum iránti igény visszaesett, így tovább csökkentettük annak keretösszegét.

Mivel a megyében a megyei könyvtár mellett a városi könyvtárak is részt vesznek a feladatellátásban, a gyűjteményfejlesztés nagy szervezőmunkát igényel. A megyei könyvtár áll megrendelői kapcsolatban a dokumentumok (könyvek, folyóiratok, és egyéb dokumentumok) szállítóival. A folyóiratok kivételével a rendeléseket a közvetlen szolgáltatást végző könyvtár indítja.

A beszerzett dokumentumok a szolgáltatást végző könyvtárhoz érkeznek, a számla kiegyenlítője a megyei könyvtár, az előzetesen meghatározott keret mértékéig.

A beszerzett dokumentumok visszakereshetők a megyei könyvtár honlapján, ahol elérhető a szolgáltató városi könyvtárak online katalógusa: <http://dfmk.dfmvk.hu/katalogus>

A folyóiratokat 1 évre rendeljük meg és fizetjük ki. A szállítási cím a település könyvtára, így gyorsan hozzájutnak az olvasók.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A beszerzett dokumentumok állományba vétele, feldolgozása a TextLib integrált rendszerben történik. A megyei könyvtár mellett a szolgáltatásban résztvevő városi könyvtárak is ezt a rendszert használják. Így a dokumentumok egyedi leltári nyilvántartása, illetve a településekre való kiszállítások rögzítése a szolgáltatást végző könyvtár integrált rendszerében történik, elkülönítve a saját, nyilvános könyvtári állományától. A megyei könyvtár honlapján együtt elérhető valamennyi szolgáltatásba bekapcsolódó városi könyvtár online katalógusa, így válik egy helyen elérhetővé és visszakereshetővé a megyei KSZR teljes állománya: <http://katalogus.dfmk.hu/kszr/>

A csoportos nyilvántartást Google Drive táblázatban tartjuk nyilván, amelyhez hozzáférnek a megyei könyvtár mellett a településeket közvetlenül ellátó városi könyvtárak is.

Az új beszerzésű dokumentumok feldolgozását és szerelését követően a szolgáltatást végző könyvtár átadja az ellátott szolgáltatóhelynek, és erről elektronikus nyilvántartást vezet a Textlib integrált rendszerben.

Az egységesség érdekében KSZR tulajdonbélyegzőt és színcsíkot használunk. A leltározás az integrált rendszerben a központi könyvtári állománytól elkülönítve történik.

Az új beszerzéseket a szolgáltató könyvtár évente 5-6 alkalommal kiszállítja a szolgáltató helyre, igény szerint cseréli azokat, gondoskodik a letétek lelőhelyének frissítéséről, adminisztrációjáról. Ezen kívül a szolgáltató könyvtár gondozza a kistelepülések helyben lévő állományát is.

2022-ben is folytatjuk a kistelepüléseken az alábbi feladatokat (ehhez éves ütemtervet készítünk).

- A teljes állomány elektronikus nyilvántartásának elkészítése
- Az elavult, megrongálódott dokumentumok selejtezése
- A teljes állomány vonalkódosítása
- A teljes állomány raktári jelzetezése
- Rendszeres állományellenőrzés
- A raktári rend kialakítása, megőrzése
- A korábbi papír alapú leltári nyilvántartások kezelése

Zalában a KSZR szolgáltatóhelyek helyben lévő dokumentumainak száma **2021 év végén 707 123 db** dokumentum. A kistelepülési állományok **elektronikus feltártsága 100%-os**. Folyamatosan végezzük az ajándék könyvek leltározását is az elektronikus katalógusba.

2022-ben is kiemelt feladatnak tekintjük a könyvtári állományok ellenőrzését, a szükséges selejtezések elvégzését. **Állományellenőrzést 72 településen** tervezünk, összesen **199 708 db** dokumentum tételes ellenőrzésére kerül sor. A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 27, a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár 9, a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár 12, a letenyei városi könyvtár 7, Lenti Városi Könyvtár 17 településen tervez revíziót.

Ezen kívül a könyvtáros személyének változása esetén kerül sor tételes állományellenőrzésre. A nagyjából 200 ezer dokumentum minden évben változatlan, tervezett mennyiség, hiszen a fenntartó kötelez minket a folyamatos tevékenységre. Az állományellenőrzések elektronikus formában zajlanak a vonalkódok leolvasásával és együtt járnak a szükséges állománykivonások, állományrendezések elvégzésével. Mintegy 16 000 kötet állományának kivonását tervezzük a korszerűsítés jegyében.

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A kistelepülési ellátásban a dokumentumszolgáltatás az alábbiak szerint történik:

- a szolgáltatóhely gyűjteményében őrzött dokumentumok hozzáférhetővé tétele, online elérhetőségének biztosítása,
- más könyvtárak gyűjteményében őrzött információhordozók hozzáféréseinek biztosítása.

A szolgáltatóhelyek gyűjteményébe tartozó dokumentumok könyvek, időszaki kiadványok (magazinok, folyóiratok), hangzó dokumentumok (CD), képi dokumentumok (DVD), és elektronikus dokumentumok (CD ROM, DVD ROM).

A dokumentumok állományadatai alapján községi, mozgókönyvtári és KSZR állományok találhatóak a településen. Kettős funkciójú (iskolai és községi) könyvtárakban iskolai állományok is találhatóak.

A szolgáltató könyvtárban nyilvántartásba vett dokumentumok az online katalógusban visszakereshetők: <http://kszr.dfmvk.hu/kszr/katalogus>

A KSZR forrásból tervezett **2022. évi beszerzés alapján átlagosan 118 db új dokumentum** kerülhet a kistételepülésekre. A vásárolt új könyveken kívül cserékkel növeljük még a kiszállított dokumentumok számát. Így az EMMI ajánlás szerint az 1000 lakos alatti településekre minimum 150; 1001 lakos feletti településekre minimum 200 db dokumentumot tervezünk kiszállítani. A kiszállításokat folyamatosan nyilvántartjuk. A települések szolgáltató helyein az igények figyelembevételével korosztályonként legalább 6-7 féle magazin, folyóirat hozzáférését is biztosítjuk. 2022-ben 195 féle lapot 1744 példányban tervezünk előfizetni.

Segítjük a kistételepülési könyvtári és információs helyek helyismereti tevékenységét, a dokumentumok gyűjtését, tárolását, elérhetővé tételét. Többek között biztosítani kell, hogy a település helyi kiadványai, helyi információs anyagai elérhetők legyenek a helyi könyvtárban.

A szolgáltatást végző könyvtár igény szerint biztosítja az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásait, könyvtárközi kölcsönzés útján teljesíti a használók dokumentum kéréseit, ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a kért könyvtári dokumentum. Nagy hangsúlyt fektetünk e szolgáltatás népszerűsítésére. Figyelemfelkeltő szórólapokkal is felhívjuk a lakosság figyelmét e szolgáltatásra.

2022-ben az előző évek tapasztalatait figyelembe véve közel 20 könyvtárközi küldést tervezünk, a kérésre történő szolgáltatóhelyek közötti kölcsönzés 2500 db.

2.3. Információs szolgáltatás

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár feladata, hogy hozzáférhetővé tegye a teljes állományát, biztosítsa az információhoz és a tudáshoz való szabad hozzáférést.

Folyamatosan fejlesztjük az intézményi honlapot, amelynek része a Zala Megyei Könyvtári Portál (<http://kszr.dfmvk.hu/>), ahol többek között a KSZR-rel kapcsolatos információk is elérhetők.

A Zala Megyei Könyvtári Portálon információkat biztosítunk a kistételepülések számára nyújtott könyvtári szolgáltatásokról, felhívjuk a figyelmet az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékkal élőket és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra. Közzétesszük a megye települési könyvtáraitra vonatkozó adatokat és információkat. Felhívjuk a figyelmet az aktuális hírekre, eseményekre, a kistételepüléseken szervezett kulturális és közösségi programokra, továbbképzésekre.

Letölthető dokumentumokkal is segítjük a kollégák munkáját. A megyei könyvtár valamennyi megyei feladatával kapcsolatos információt egy helyen tesszük elérhetővé.

Az oldalt munkatársaink folyamatosan szerkesztik. A KSZR szolgáltató feladatait ellátó városi könyvtárak is hozzáférést kaptak a szerkesztéshez, így az ellátásukba tartozó kistételepüléseken szervezett kulturális és közösségi programokról közvetlenül tudnak információkat közzétenni. Mindemellett a kistételepülési ellátásba bekapcsolódó városi könyvtárak saját weblapjukon is szolgáltatnak információkat szolgáltatásaikról.

A megyei könyvtár honlapján az elérhető adatbázisok mellett online katalógusunk 24 órában áll az érdeklődők rendelkezésére. Könyvtárunk széles körű helyismereti, ügyintézési és egyéb információt szolgáltat, támogatja a tudományos kutatást, vagy az egyéni tanulást, tájékoztat a könyvtári rendszerben elérhető adatbázisokról, továbbá felhívja a figyelmet a települések szolgáltató helyeinek fejlesztését segítő pályázati lehetőségekre. Természetesen a közösségi oldalon is aktívak vagyunk. KSZR oldal, könyvtáros csoportok segítik a gyors tájékoztatást.

Adatbázisok:

A DFMVK adatbázisai közül többek között elérhető a Nevezetes Zalaiak, a 2017-ben digitalizált Zala megyei folyóiratok, a Zala Megyei folyóirat lelőhely adatbázis, bibliográfiai adatbázisok (Nádas Péter, Keresztury Dezső, Zalaegerszeg, Zalai Hírlap), a Zala megye települései képekben és a Keszthelyi Életrajzi Lexikon: <http://dfmk.dfmvk.hu/elektronikus-konyvtar/adatbazisok> 2018-ban megújult a Zalai Tudástár adatbázis (<http://adatbazisok.dfmk.hu/adatbazis>). elérhető többek között a megyei könyvtár digitalizált könyvei és folyóiratai, a Nevezetes Zalaiak, a Zala megyei folyóirat adatbázis, a Zala megye települései képekben.

A könyvtári dokumentumokról való információszolgáltatás terén elsődleges szempontnak tekintjük a lelőhely nyilvántartást. Az interneten elérhető webes katalógusban (<http://kszr.dfmvk.hu/kszr/katalogus>) a szolgáltató helyek teljes könyvtári állományát visszakereshetővé tesszük, biztosítva az országos könyvtári rendszerről szóló információkat.

A kistelepülési ellátásba bekapcsolódó városi könyvtárak szintén rendelkeznek saját honlappal, amely elsősorban a térségük lakosságának információs ellátását szolgálja.

Nagy jelentősége van egyes településeken a számítógépes infrastruktúra fejlesztésének, hiszen korszerűbbé és gyorsabbá teszi az ott élők számára az információkeresést. Ezért fontos, hogy a szolgáltató helyek munkatársai elsajátítsák a katalógus és adatbázis használatot, az információkeresést. Felkészültek legyenek a tájékoztatás alapjairól, hogy segíteni tudják a helyiek internetes információkeresését. 2022-ben is folytatjuk a kistelepülési könyvtárak informatikai eszközfejlesztését és a helyi munkatársak képzését, felkészültségének javítását.

Folytatnunk kell azt a törekvésünket is, hogy a kistelepülések honlapján is tegyék elérhetővé a helyi könyvtárra vonatkozó információkat, valamint intézményünk szolgáltatásait.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy az ellátott települések lakossága körében népszerűsítsük a szolgáltatásokat, ismerjék meg és használják ki azt a lehetőséget, hogy hozzáférhetnek helyben, utazgatás nélkül a minőségi könyvtári szolgáltatásokhoz.

2.4. Közösségi szolgáltatások

A megyei könyvtár kiemelt feladata a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési programok, képzések, kiállítások szervezése. 2021-ben a járvány miatt feleannyi programot sikerült szervezni, mint az azt megelőző években. 2022-ben nagy valószínűséggel már újra élhetünk ezzel a népszerű szolgáltatással, amelyet a lakosság is nagyon hiányolt. Az előző évek hagyományait követve gyakorlati jellegű kezdő és haladó 20 órás számítógép és internet használati tanfolyamokat tartunk a települések igényei szerint. A megyei könyvtárhoz eddig 3 településről érkezett megkeresés, a lenti városi könyvtár 1 tanfolyamot tervez. A településen szervezett programokon lehetőséget biztosítunk a kortárs írók megismerésére, az olvasás népszerűsítésére, és a helyi művészeti csoportok bemutatkozására is. A tervek szerint Tóth Péter Lóránd versmondó, Vig Balázs és Dávid Ádám gyerekírók is a vendégeink lesznek. A kisebbeket bábszínházzal, filmvetítéssel, kézműves foglalkozással csábítjuk a könyvtárba.

Év elején programajánlót készítünk, amelyet eljuttatunk a településekre és a honlapunkon is elérhetővé tesszük. Az ajánló nem teljes körű, de segítséget nyújt a programszervezéshez az új előadók összegyűjtésével, tevékenységük leírásával. A kistelepülések elsősorban ebből választanak rendezvényt, de lehetőséget biztosítunk egyedi igények megvalósítására is. A programok megtervezésekor figyelembe vesszük a különböző életkorú és érdeklődésű felhasználókat.

A településen szervezett programok mellett megyei pályázatokat hirdetünk gyerekek és felnőttek számára. 2022-ben is több megyei felhívást hirdetünk meg különböző korosztályok számára.

Berg Judit nevével fémjelzett családi vetélkedőt szervezünk az író művei alapján igazi vagy a verseny kedvéért verbuválódott családok számára.

Az idősebbeknek *Fel a netre, öregem!* címmel online vetélkedőt hirdetünk, a résztvevőknek minden hónapban változatos feladatlapokkal, kvízkérdésekkel kell megbirkózniuk a digitális világban.

Sikeres volt, így tovább folytatódik a könyvtári szolgáltatóhelyeken a KönyvtárMozi programsorozat. Segítjük a filmek kiválasztását, előadókat hívunk a vetítések utáni beszélgetésekhez. Szakmai napokat szervezünk a megismertetéséhez.

Másik fő feladatunk az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok biztosítása, de támogatjuk a tanulást, a digitális írástudás fejlesztését is. Elősegítjük, hogy a kistelepülések csatlakozzanak a megyei (vagy országos) olvasásnépszerűsítő programokhoz. Programokat szervezünk az Internet Fiesta, az Ünnepi Könyvhét, a Gyermekkönyvhetek, a Községek Hete, a Népmese Napja, az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatain is.

A KSZR szolgáltatás keretében **2022-ben 1162 program lebonyolítását tervezzük 36445 fő** részvételével. Ezeken túl számos program szerveződése várható elsősorban a „helyiek”, a helyi könyvtáros és az önkormányzatok szervezésében. A tervezésnél megfigyelhető egy óvatos optimizmus: kétszer annyi a tervezett program, mint amennyi a tavalyi évben megvalósult. A résztvevők száma nem emelkedik egyenes arányban a programok számával, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy kevesebben vesznek részt a könyvtári rendezvényeken.

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében tervezzük megvalósítani 2017-ben	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	tervezett programok száma	résztvevők száma összesen (fő)	tervezett programok száma	résztvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	42	370		
Könyvtárbemutató	43	750		
Tanítási óra iskolai csoportoknak	1	45		
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	66	1250		
Játékos tevékenység, kézműves foglalkozás	369	5000		
Tanfolyam, tréning	12	100		
Előadás, konferencia	76	2400		
Kiállítás	24	1400		
Könyvbemutató	51	1650		
Műsoros, szórakoztató rendezvény	372	12900		
Hangverseny	0	0		
Filmvetítés	50	300		
Használóképzés	9	180		
Digitális kompetenciafejlesztés	11	150		
Egyéb	33	9950		
Összesen	1162	36445		
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósulnak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	tervezett programok száma	résztvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma	400	18000		
-Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény	10	300		
Mind összesen	2036	68415		

Év elején meghatároztuk a keretösszegeket, a rendezvényköltségek elszámolásának módját, az alátámasztó dokumentumokat, amelyhez iratmintát adtunk közre a szervezőknek.

A programokat a közvetlen ellátást végző könyvtár szervezi (a megyei könyvtár és a 4 városi könyvtár), ezért fontos, hogy a rendezvényekről pontos nyilvántartást készítsünk. Ezt a megosztott Google Drive táblázat vezetésével biztosítjuk. Ez utóbbit indokolja az is, hogy a könyvtár gazdálkodását kulturális GESZ végzi, így a pénzügyi nyilvántartással kapcsolatos iratok csak náluk találhatók meg.

A rendezvényeket a honlapon (<http://kszr.dfmvk.hu/esemenyek>) az Eseménynaptárban is rögzítjük, fotódokumentációt készítünk, mérjük a látogatottságukat is.

A KSZR szolgáltatásnak Facebook oldala is van, ahol szintén népszerűsítjük a kistételepülések programjait (<https://www.facebook.com/ZalaMegyeiKSZR?ref=hl>).

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

Könyvtárunk kiemelten foglalkozik a hátrányos helyzetű olvasókkal, a munkanélküliekkel, a gyermekekkel, a nőkkel, az időskorúakkal, a romákkal (kisebbség-nemzetiség) és a konkrét fogyatékkal élőkkel.

A kistéleplelési könyvtárak a megyei könyvtárhoz hasonlóan helyben több lehetőséget alkalmazznak. A társadalom periferiájára szorultaknak, a szegénységben élőknek helyet biztosítanak a tanuláshoz, a művelődéshez, a számítógép használatához, mert ők azok, akiknek otthon nincs módjuk erre. Törekszünk arra, hogy a kistéleplelések lakossága - köztük a fogyatékkal élő emberek - számára adott legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, így hozzájussanak a számukra szükséges információkhoz.

Az ellátott települések közül 120 helyen (49%) megoldott az akadálymentesítés, amely az épület felújításoknak köszönhetően valósul meg.

A kistéleplelésen élő, speciális ellátást igénylő rétegek könyvtárhasználói használói igényeit az alábbi módon segítjük:

- Az intézményi honlapnak van akadálymentesített verziója a gyengén látók számára.
- A dokumentum beszerzés során törekszünk hangoskönyvek és öregbetűs könyvek beszerzésére is. Ezek a dokumentumok az online katalógusban visszakereshetőek.
- Az idősek és a fogyatékkal élők kölcsönzési igényét a településeken több helyen házhozszállítással oldják meg.

Továbbra is törekszünk arra, hogy a kistéleplelések lakossága - köztük a fogyatékkal élő emberek - számára adott legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, így hozzájussanak a számukra szükséges információkhoz.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A KSZR szolgáltatás keretében a helyi személyzet képzésére, illetve továbbképzésére nagy hangsúlyt fektetünk. Továbbképzéseink célja minden esetben az, hogy hasznosítható, érvényes és gyakorlati tudást adjunk a kollégáknak. Könyvtárunk az alábbi lehetőségeket kínálja a települési könyvtárosoknak:

- szakmai napok, műhelynapok, workshopok szervezése
- személyes konzultáció a helyszíni látogatások alkalmával
- alapfokú könyvtárosi tanfolyamok indítása

- Textlib integrált könyvtári rendszer betanítása
- írásos tájékoztatók készítése

A tavasz folyamán KSZR műhelynapot szervezünk a szolgáltatásban részt vevő városi könyvtárak munkatársai részvételével. Tapasztalatcserére, könyvtárlátogatásra invitáljuk őket a kistélepi városi könyvtárakba. Reméljük, hogy sokat ötletelünk, illetve hogy a felmerülő kérdésekre, problémákra megoldást találunk. A KSZR-es könyvtárosoknak egy rendhagyó szakmai nappal készülünk. Programot ajánlunk, amelyet előzőleg kipróbálhatnak. „Gyümölcsligetjárás” címmel egy társasjátékot játszunk a természetközeli gazdálkodásról. Drámapedagógus vezetésével részesei leszünk egy élményközpontú tudásátadásnak és egy kiállításnak.

Őszi szakmai napunkon bemutatjuk a kistélepi városi könyvtári ellátás legújabb tendenciáit a beszámolók alapján, átadjuk az Olvasóinkért díjat, ismertetjük a használói igényfelmérés eredményeit.

Folytatjuk a 2020-ban elindított Kreatív könyvtáros elnevezésű programsorozatot, ahol könyvtáros tanít könyvtárost, egyfajta kézműves tudásátadás zajlik. Az áprilisi találkozónkon bőrből készült ékszereket fogunk készíteni.

Alapfokú könyvtáros képzést indítunk az év folyamán 4 helyszínen (Zalaegerszeg, Keszthely, Nagykanizsa, Lenti), mivel nagy a fluktuáció a szolgáltatóhelyeken, gyakran változik a könyvtáros személye. Ezek 20 órás képzések, amelyeket a megyei hatókörű városi könyvtárban, illetve a szolgáltató városi könyvtárakban bonyolítunk le, az ott dolgozó könyvtáros kollégák tanítanak, adják át tudásukat.

Megegyezési műhelynapokat szervezünk a nyilvános könyvtárak számára januárban és júniusban.

A szolgáltató könyvtár munkatársainak a helyszíni látogatások lehetőséget nyújtanak a szakmai munka segítésére, személyes konzultációkra: megtanítják a könyvtárosokat az adminisztrációs feladatok pontos elvégzésére, a könyvtári raktári rend kialakítására és megtartására, az alapvető olvasószolgálati munkafolyamatok elvégzésére. Évente minimum 5 alkalommal minden szolgáltatóhelyen sor kerül személyes látogatásra, de az évi 8 kiszállás sem ritka.

Az olvasószolgálati munka és különösen az elektronikus kölcsönzés elindítása a településeken szükségessé teszi, hogy az integrált rendszer használatát valamennyi községi könyvtáros megtanulja. Minden évben szervezünk továbbképzéseket és személyes konzultációkat a Textlib integrált rendszer betanítására. Ennek részeként megismerhetik a gépi nyilvántartást, keresést, a kölcsönzés lépéseit és a vonalkódolvasó használatát.

Továbbra is megjelentetjük nyomtatott és elektronikus formában a Zalai Könyvtári Levelező című megyei szakmai időszaki kiadványt. A lapban olvashatók tanulmányok, bemutatunk jó gyakorlatokat, megmutatjuk a könyvtárakban folyó műhelymunkát, tudósítunk fontos eseményekről. Megjelentetjük továbbá a KSZR Hírlevelet, amelyet e-mailben küldünk ki, de honlapunkon is elérhetőek a számok.

A szolgáltató helyeken a helyi könyvtárosok 92%-ának megfelel a végzettsége a 39/2013 EMMI rendelet 5.§ (1) g) pontja előírásoknak. A fennmaradó 8% esetében szorgalmazzuk, hogy e könyvtárosok szerezzék meg az előírt végzettséget.

2.7. Eszközbeszerzés

A szolgáltatások minőségi fejlesztésében nagy szerepe van a folyamatos eszközfejlesztésnek. Meghatározó fontosságú a könyvtárak belsőépítészeti megjelenése, amelynek legfontosabb elemei az egységes könyvtári bútorzat, színben is összehangolt kiegészítőkkel. Ezen kívül a könyvtári szolgáltatóhelyeknek rendelkezniük kell az elektronikus, illetve interneten elérhető információk

használatához, a könyvtár működtetéséhez, a nyilvántartások vezetéséhez szükséges informatikai eszközökkel.

Az eszközfejlesztés tervezésekor figyelembe vesszük a KSZR Ajánlásban foglaltakat. Év elején minden települési önkormányzattal egyeztetjük, hogy az adott évben milyen fejlesztésre kerül sor.

A tervezéskor prioritásként jelöljük meg a bútorzat megújítását, valamint az IKT eszközök közül a számítógép, nyomtató vagy multifunkciós eszköz beszerzését, amelyek a szolgáltatás alapeszközei. Fontos továbbá a könyvtári programokon használható projektor, vetítővászon, hangosító eszközök, CD/DVD lejátszók, televízió, fényképezőgép beszerzése is. Igény esetén irodaszereket, kézműves alapanyagokat is biztosítunk. A kis értékű eszközbeszerzés mellett fejlesztő játékokat, társasjátékokat is beszerzünk a települések számára.

Az eszközbeszerzés nagy részét az első félévben bonyolítjuk le. 48 település számára tervezzük bútorok vásárlását, ebből a teljes bútorzat cseréjét valósítjuk meg 6 településen.

Asztali számítógépet 7 település számára tervezünk vásárolni, hordozható számítógépet 19 település igényelt. Az asztali gépek vásárlására egyre kevesebb igény érkezik a mobil eszközök otthoni használatának elterjedése miatt. További igények: 20 db projektor, 15 vetítővászon, 18 nyomtató, 12 fényképezőgép, 6 televízió, 15 hangosítás, laminálógépek. Csökkenő tendencia mutatkozik meg a kért eszközök számában, sokan irodaszereket és tonereket igényelnek csak.

A beszerzett eszközöket eszköztárban tartjuk nyilván a megyei könyvtárban, vonalkóddal látjuk el, és átvételi elismervénnyel adjuk át a kistépüléseknek.

Az alábbi táblázat számszerűsítve tartalmazza a 2022. évre tervezett eszközbeszerzést.

Beszerzett eszköz megnevezése	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2022-ben beszerzendő eszközök darabszáma az állami támogatás felhasználásával	2022-ben beszerzendő eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		159	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		147	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	100	5	
asztali számítógép+monitor használók számára	472	2	
hordozható számítógép (könyvtáros)	146	17	
hordozható számítógép (használók számára)	39	2	
vonalkódolvasó	39	0	
projektor	71	20	
nyomtató	118	4	
szkenner	189	0	
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	18	14	
digitális fényképező/kamera	153	12	
vetítővászon	221	15	
CD/DVD lejátszó	122	0	
televízió	60	6	
hangosítás	123	15	
Egyéb	171	45	
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			

Számítástechnikai és elektronikai nagy értékű eszközök részletezése:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	43		
asztali számítógép+monitor használók számára	100		
hordozható számítógép (könyvtáros)	22		
hordozható számítógép (használók számára)	4		
szerver	2		
projektor	2		
nyomtató/multifunkciós eszköz	6		
számítástechnikai szoftver	89		
fénymásológép	4		
szállító jármű vásárlása	2		
szoftver- és adatbázisfejlesztés	2		

2.8. A megyei könyvtár által a kistélepusési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

2022-ben vállalt további feladatok:

- Biztosítjuk a szolgáltató helyek használati adatainak rögzítéséhez szükséges könyvtári ügyviteli nyomtatványokat (munkanapló, beiratkozási napló, folyóirat nyilvántartó kardex lap).
- Szükség szerint gondoskodunk a kihelyezett dokumentumok köttetéséről.
- A Megyei Könyvtár a 2021-ben nyújtott szolgáltatásokról május 31-ig szakmai beszámolót készít a kistélepusési önkormányzatok számára.
- Segítjük a településeket a szolgáltatóhelyek fejlesztését célzó pályázatok elkészítésében. Kérésre szakvéleményt készítünk.

3. Szolgáltató könyvtár

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a megye legnagyobb könyvtára. Az intézmény jogelődjét, a zalaegerszegi körzeti könyvtárat 1950-ben hozták létre, és 1952-től működik megyei könyvtárként. Az 1967-ben emelt épülete a város központjában, a Deák tér nyugati oldalán áll. 1992-95 között az épületet felújították és átalakították, hogy harmonikusan illeszkedjen a történelmi környezetbe. A rekonstrukciónak köszönhetően minden szolgáltatás egy helyen, az épület falai között vehető igénybe. 2013-tól az intézményt összevonták a József Attila Városi Könyvtárral, amely a landorhegyi városrészben található. 2015 végén új intézményegységgel bővült az intézményünk: az Apáczai Csere János Tagkönyvtárral. Ezen kívül könyvtárunk 5 fiókkönyvtárat is működtet a város peremkerületeiben. Mindemellett megállapodás alapján kistélepusési szolgáltatásokat nyújt a megye 246 települése számára. Az intézmény a két tagkönyvtárral együtt 2600 m²-en 343 913 dokumentummal áll a használók rendelkezésére. A könyvtárnak 5213 regisztrált használója volt 2021-ben, a távhasználatok száma 428 114. Az intézményben 54 munkatárs dolgozik, köztük 47 szakalkalmazott.

Raktározási lehetőség csak az épületekhez kapcsolódóan van. Az épületek közül különösen a korábbi megyei könyvtári szorul fejlesztésre. A kommunikációs kapcsolat ki van építve mindkét helyen, a DFMVK –ban található az NIIFP zalaegerszegi HBONE központja. A kistélepusési munkavégzéshez két személygépkocsi áll rendelkezésre.

A szolgáltató megyei és városi könyvtár a KSZR feladatokat 4 városi könyvtárral együttműködve látja el. Közvetlenül 83 település ellátását végzi, amelyek közt egy városi könyvtár is van.

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban rendelkezésre állnak a kistelepülési ellátáshoz szükséges alábbi feltételek:

- épület
- informatikai technika, technológia
- szállító kapacitás
- gyűjtemény
- gyűjtemény feldolgozottság
- létszám

A KSZR szolgáltatásokat az intézmény egésze biztosítja: a napi, közvetlen ellátó tevékenységet a megyei könyvtárellátási csoport végzi (5 könyvtáros, egy adminisztratív dolgozó, egy gépkocsivezető); a gyűjteményszervezési munkát az egyik igazgatóhelyettes irányítja csoportja tevékenységén keresztül, a megyei és KSZR feladatokat az igazgató felügyeli. A települési ellátási tevékenységben – a feladatok nagy száma miatt - külön megbízással a felnőtt- és gyermek olvasószolgálat munkatársai is részt vesznek, a kötetzeti, javítási, restaurálási munkákat a kötetzeti műhely végzi. A gazdálkodási feladatokat a KKGSZ végzi, a könyvtárban csak titkárság működik. A könyvtár IKT eszközökkel el van látva: a DFMVK épületében van a számítóközpont, a szervergépek. Az általános informatikai háttér jó állapotú: a munkaállomások száma meghaladja a 100-at, melynek 80%-a megfelelő technikai paraméterű, de 5 évnél idősebb. A szerverek vegyes képet mutatnak: 20 év körüli géptől kezdve a néhány évesig minden megtalálható köztük, működésük kielégítő. Az internet kapcsolat stabil, 1Gbps++ sebességű, backup vonalat is tartalmaz. Az intézményi eszközök és a bejövő kapcsolat között etherchannel (cisco terminológia) kapcsolat van, mely növeli a rendszer biztonságát és sebességét. A szerverterem működését klímaberendezés biztosítja.

A szolgáltató könyvtár (DFMVK) *épülete* fejlesztésre szorul, elsősorban az akadálymentesítés és a fűtőkorszerűsítés terén. A rendezvények és továbbképzések kapacitásának bővítésére 2018-ban felújításra került sor az EFOP-4.1.8-16-2017-00046 pályázat keretében.

A személyi állomány elégséges, de semmiképpen sem csökkenthető – a szolgáltató kapacitást belső átszervezéssel, rugalmas munkaszervezéssel növeljük. Az új szolgáltatásokra képzések szervezésével készítjük fel munkatársainkat.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A KSZR szolgáltatás alapfeladata a kulturális alapellátás biztosítása. Könyvtárunk egyik legfontosabb célja, hogy lehetővé tegyük a megyében élők számára, hogy hozzáférjenek intézményünk közvetlen vagy közvetett szolgáltatásai által minden olyan információhoz, szellemi alkotáshoz, amely a tudást, a szellemi élményt eredményezi, és a munkában, a közéletben, az élethosszig tartó tanulásban, a mindennapi élet színterein hasznos segítséget biztosít.

A jogszabálynak megfelelően megyei feladatot ellátó könyvtárként támogatjuk a megye könyvtárainak magas szakmai színvonalú munkáját, hogy megfelelő kínálatú és minőségű könyvtári szolgáltatások álljanak a lakosság rendelkezésére. Könyvtárunk szeretne jó példát mutatni a megye könyvtárai számára. A Minősített Könyvtár címre 2020-ban adtuk be sikeres pályázatunkat. A pályázatra való intenzív felkészülés 3 évig tartott. A pályázati anyag és a benne tükröződő fejlesztések munkatársaink többségének közreműködésével valósultak meg.

A minőségirányítási folyamat folytatódik. Munkacsoportok alakultak, amelyek további munkatársak bevonásával segítik a szolgáltatások célzott fejlesztését és eredményeink megismertetését. A címet 2025-ig használhatják a könyvtárak, azután újra kell pályázni.

A KSZR ajánlás tartalmazza az alapvető minőségi elvárásokat, azaz hogyan biztosíthatók a korszerű könyvtári szolgáltatások: milyen legyen az épület, a berendezés, a nyitvatartás, a

gyűjtemény, milyen személyi és tárgyi feltételei vannak a szolgáltatásnak. Igyekszünk ennek figyelembevételével végezni a munkánkat.

A MIT tagjai között 2 fő a kistéleplési könyvtárellátási csoport munkatársa, akik részt vettek a minőségfejlesztési tréningen, a partnerkapcsolatok akkreditált képzésen, és az intézmény Minőségi Kézikönyve dokumentumainak elkészítésében. A különböző munkacsoportokban a könyvtárellátási részleg munkatársai is vállalnak feladatot. pl.: Zöldkönyvtári munkacsoport, Teljesítményértékelési munkacsoport.

Használói igényfelmérést végzünk az év folyamán a megye kszr szolgáltatóhelyein. A kérdőívet 2021-ben összeállítottuk, űrlapos és nyomtatott formában adjuk közre. A kitöltésre április és május hónapokban lesz lehetőség.

A KSZR szolgáltatás egy egységes rendszerben tervszerűen történik. Tevékenységeinket dokumentáljuk, amelynek formái többek között a honlapunkon elhelyezett hírek, eseménynaptár, fotógaléria. A dokumentumok kiszállítását, az eszközbeszerzéseket, a könyvtári programokat, a felhasznált költségeket táblázatokban tartjuk nyilván.

Az iratanyagot (megállapodásokat, az igényfelméréseket, a beszámolókat, munkatervet, levelezéseket, feljegyzéseket stb.) elkülönítetten kezeljük.

Az alapvető munkafolyamatokat szolgáltatási előírás alapján végezzük, azokat évente felülvizsgáljuk, szükség esetén módosításokat iktatunk közbe.

Korrekt viszonyt ápolunk partnereinkkel, így a kistéleplések önkormányzataival, a szolgáltatóhelyek könyvtárosaival, a településeken működő iskolákkal, óvodákkal, civil szervezetekkel, a szolgáltatásba bekapcsolódó városi könyvtárakkal, szállítóinkkal és a programok előadóival, szereplőivel.

5. A kommunikáció dokumentálása

Továbbra is fontos a KSZR szolgáltatás bemutatása, népszerűsítése, széles körű tájékoztatás.

Célcsoportok:

- Helyi lakosság
- Önkormányzatok
- Kulturális intézmények
- Oktatási intézmények
- Civil szervezetek

A szolgáltatás népszerűsítés eszközei:

- Egységes arculati elemek használata
- Tájékoztató feliratok, plakátok, szórólapok, egyéb kiadványok
- Média megjelenés (rádió, TV, nyomtatott sajtó)
- Honlap folyamatos frissítése

A kistélepléseken megrendezésre kerülő programok népszerűsítése egyrészt honlapunk Eseménynaptárában történik, másrészt a településen plakátokat helyezünk el. A jelentősebb programok esetén a sajtót is értesítjük.

A megyei napilap (Zalai Hírlap) mellett a térségi havilapokban jelentetünk meg cikkeket, illetve fizetett hirdetéseket.

A KSZR Hírlevélben és a Zalai könyvtári levelezőben beszámolunk a kistéleplési szolgáltatóhelyek eszközfejlesztéséről, a közművelődési és közösségi programokról.

Zalaegerszeg, 2022. március 31.

Kiss Gábor
igazgató